ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΗΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ
Σαμπεζύ, 21-28 Ἰανουαρίου 2016

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἄρθρον 1- Εἰσαγωγή

Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος, τῇ χάριτι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀποτελεῖ αὐθεντικήν ἔκφρασιν τῆς κανονικῆς παραδόσεως καί τῆς διαχρονικῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξεως διά τήν λειτουργίαν τοῦ συνοδικοῦ συστήματος ἐν τῇ μιᾷ, ἁγίᾳ, καθολικῇ καί ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καί συγκαλεῖται ὑπό τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, συμφρονούντων καί τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων πασῶν τῶν ὑπό πάντων ἀνεγνωρισμένων κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, συγκροτεῖται δέ ὑπό τῶν ὁρισθέντων μελῶν τῶν ἀντιπροσωπειῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2- Σύγκλησις τῆς Συνόδου

Ἡ σύγκλησις τῆς Συνόδου ἐξαγγέλλεται διά τῶν καθιερωμένων Πατριαρχικῶν Γραμμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πρός πάντας τούς Προκαθημένους τῶν κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, διά τῶν ὁποίων:

1. ἀναγγέλλεται ἡ περάτωσις τῆς πανορθοδόξως ἀποφασισθείσης προσυνοδικῆς προετοιμασίας τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου,
2. ὁρίζεται ὁ χρόνος καί ὁ τόπος συνελεύσεως τῆς Συνόδου, τῇ συναινέσει τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων πασῶν τῶν κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καί
3. καλεῖ τάς κατά τόπους αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας νά ὁρίσουν, κατά τά πανορθοδόξως συμπεφωνημένα εἰς τάς *Ἱερᾶς Συνάξεις* τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων, τούς ἐκπροσώπους αὐτῶν εἰς τήν Σύνοδον.

Ἄρθρον 3- Συγκρότησις τῆς Συνόδου

Μέλη τῆς Συνόδου εἶναι οἱ ὑφ' ἑκάστης αὐτοκεφάλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὁριζόμενοι ἀρχιερεῖς ὡς ἐκπρόσωποι αὐτῆς,

1. ὁ ἀριθμός τῶν μελῶν καθωρίσθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων πασῶν τῶν κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν (Φανάριον, Μάρτιος 2014),
2. αἱ ἀντιπροσωπεῖαι δύνανται νά συνοδεύωνται καί ὑπό εἰδικῶν συμβούλων, κληρικῶν, μοναχῶν ἤ λαϊκῶν, ἀλλ' ὁ ἀριθμός αὐτῶν δέν δύναται κατά κανόνα νά ὑπερβαίνῃ τά ἕξ (6) μέλη. Καλοῦνται ἐπίσης καί τρία βοηθητικά στελέχη (stewards) ἐξ ἑκάστης αὐτοκεφάλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.
3. οἱ εἰδικοί σύμβουλοι δύνανται νά παρίστανται εἰς τάς συνεδρίας τῆς Ὁλομελείας τῆς Συνόδου, χωρίς ὅμως δικαίωμα λόγου ἤ ψήφου, ἐνῷ ὀφείλουν νά ἐπικουροῦν τό ἔργον τῆς *Γραμματείας τῆς Συνόδου* ἤ τῶν *Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν* μετά δικαιώματος λόγου καί νά ἀσκοῦν τά ἀνατιθέμενα εἰς αὐτούς εἰδικά καθήκοντα.
4. ἕκαστος τῶν Προκαθημένων δύναται νά ἔχῃ παρ' ἑαυτῷ ἕν ἤ δύο, εἰ

δυνατόν, ἐκ τῶν ἀρχιερατικῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ κατά τήν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου. Ὁ Πρόεδρος, λόγῳ τῶν ηὐξημένων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, δύναται νά ἔχῃ παρ' ἑαυτῷ δύο τοιαῦτα μέλη καί ἕνα γραμματέα. Πάντες οἱ σύμβουλοι κάθηνται ὄπισθεν τῶν Προκαθημένων, καί

5. ἐν ᾗ περιπτώσει Προκαθήμενος Ἐκκλησίας τινός ἀδυνατεῖ νά παραστῇ εἰς τάς ἐργασίας τῆς Συνόδου ἤ εἴς τινα τῶν συνεδριῶν αὐτῆς, ὁρίζεται ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, κατά τά ἐν ἑκάστῃ Ἐκκλησίᾳ ἰσχύοντα, ὅστις καί καταλαμβάνει τήν θέσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 4- Προεδρία τῆς Συνόδου

Ἡ προεδρία τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου ἀσκεῖται:

1. ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Οἱ Προκαθήμενοι τῶν ἄλλων κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν παρακάθηνται ἑκατέρωθεν, κατά τήν τάξιν τῶν Ἱερῶν Διπτύχων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

2. τά μέλη τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατατάσσονται, κατά τήν τάξιν τῶν Ἱερῶν Διπτύχων, εἰς τήν καθορισθεῖσαν οἰκείαν θέσιν ἐν τῷ ἱερῷ χώρῳ τῶν συνεδριῶν, εἰς τήν συνάφειαν τῆς ὁποίας τοποθετοῦνται καί οἱ εἰδικοί σύμβουλοι ἑκάστης ἀντιπροσωπείας πρός διευκόλυνσιν τῆς συνεργασίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 5- Ἁρμοδιότητες τοῦ Προέδρου

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου :

1. κηρύσσει τήν ἔναρξιν καί τήν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου,

2. συνεργάζεται μετά τῶν Προκαθημένων τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διά τόν προγραμματισμόν τῶν ἐργασιῶν ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου, ὡς ἐπίσης καί διά τήν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν οἱουδήποτε ζητήματος εἰς τήν διαδικασίαν ἤ εἰς τήν λειτουργίαν αὐτῆς,

3. ἐγκρίνει τό πρόγραμμα τῆς λατρευτικῆς ζωῆς τῶν μελῶν τῆς Συνόδου,

4. διευθύνει τάς διεξαγομένας συζητήσεις εἰς ἑκάστην συνεδρίαν μετά συντόμων κατά περίπτωσιν σχολίων διά τόν πληρέστερον συντονισμόν αὐτῶν πρός τήν ἀποστολήν τῆς Συνόδου,

5. δίδει τόν λόγον εἰς τά μέλη τῆς Συνόδου καί ἐγγυᾶται τήν πιστήν τήρησιν καί τήν ὀρθήν ἐφαρμογήν τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διά τήν εὔρυθμον καί κατά κανόνα ἐκκλησιαστικόν πορείαν τῶν ἐργασιῶν,

6. συντονίζει τό ἔργον τῆς Πανορθοδόξου Γραμματείας τῆς Συνόδου.

Ἄρθρον 6- Γραμματεία τῆς Συνόδου

Ἡ Γραμματεία τῆς Συνόδου εἶναι πανορθόδοξος καί πολυμελής, ἤτοι:

1. συγκροτεῖται ἐξ ἑνός ἀρχιερέως ἐξ ἑκάστης ἀντιπροσωπείας, ὡς ἐπίσης καί ἀπό τόν Γραμματέα ἐπί τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου, ὁ ὁποῖος ἐπιμελεῖται τοῦ ἔργου τῆς Πανορθοδόξου Γραμματείας, καί

2. τά μέλη τῆς Γραμματείας ἐπικουροῦνται εἰς τό ἔργον αὐτῶν καί ὑπό καταλλήλων συμβούλων, κληρικῶν, μοναχῶν ἤ λαϊκῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπιλέγονται ἐκ τῶν συμβούλων τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί ὀφείλουν νά ὑποστηρίζουν τό εὐρύτατον καί πολύπτυχον ἔργον τῆς Πανορθοδόξου Γραμματείας. Ὁ ἀριθμός τῶν συμβούλων αὐτῶν δέν δύναται νά ὑπερβαίνῃ τούς δύο

ἐξ ἑκάστης ἀντιπροσωπείας.

Ἄρθρον 7- Ἁρμοδιότητες τῆς Γραμματείας

Αἱ ἁρμοδιότητες τῆς Γραμματείας τῆς Συνόδου ἀφοροῦν:

1. εἰς τήν συγκρότησιν τῶν φακέλων τοῦ σχετικοῦ ὑλικοῦ τῆς προπαρασκευαστικῆς διαδικασίας διά τήν προετοιμασίαν τῶν κειμένων ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου εἰς τάς καθιερωμένας γλώσσας τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς,

2. εἰς τήν εὐθύνην διά τήν τήρησιν τῶν *Πρακτικῶν* τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου,

3. εἰς τήν ὑποστήριξιν τοῦ ἔργου τῆς *Ὁλομελείας* καί τῶν *Ἐπιτροπῶν τῆς Συνόδου*,

4. εἰς τήν διασφάλισιν τῆς ὀρθῆς λειτουργίας τοῦ συστήματος *ταυτοχρόνου διερμηνείας* τῶν συζητήσεων τῆς Συνόδου εἰς τάς ἐπισήμους γλώσσας,

5. εἰς τήν συγκρότησιν *Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν* τόσον διά τήν σύνταξιν τῶν *Ἀνακοινωθέντων* πρός ἄμεσον ἐνημέρωσιν τῆς κοινῆς γνώμης περί τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, ὅσον καί διά τήν προετοιμασίαν τοῦ *Μηνύματος* αὐτῆς,

6. εἰς τήν κατάλληλον πληροφόρησιν τῶν παρισταμένων *Παρατηρητῶν* τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἤ Ὁμολογιῶν διά τῆς ἐπιδόσεως τῶν σχετικῶν φακέλων ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου, καί

7. εἰς τήν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν παντός ἄλλου ἀπροβλέπτου *πραγματικοῦ ἤ διαδικαστικοῦ* ζητήματος.

Ἄρθρον 8- Ἐργασίαι τῆς Συνόδου

Αἱ ἐργασίαι τῆς Συνόδου ἄρχονται καί κατακλείονται διά πανορθοδόξου *θείας Λειτουργίας*, εἰς τήν ὁποίαν προΐσταται ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης καί μετέχουν πάντες οἱ Προκαθήμενοι τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἤ οἱ ἐκπρόσωποι αὐτῶν, κατά τήν τάξιν τῶν ἱερῶν Διπτύχων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου,

1. διεξάγονται ἐν Ὁλομελείᾳ ἤ καί εἰς Συνοδικάς Ἐπιτροπάς, συμφώνως πρός τό ἐκπονηθέν πρόγραμμα ἐργασιῶν ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τά κείμενα τῶν ὁποίων ἔτυχον τῆς ὁμοφώνου ἐγκρίσεως Προσυνοδικῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων καί Συνάξεων τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν,

2. δέν εἶναι δυνατόν νά εἰσαχθοῦν εἰς τήν Σύνοδον πρός συζήτησιν τά μή ὁμοφώνως ἐγκριθέντα ὑπό τῶν Προσυνοδικῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων ἤ τῶν Συνάξεων τῶν Προκαθημένων ἤ νέα θέματα, ἐκτός ἀπό τό τελικόν *Μήνυμα* τῆς Συνόδου, τό ὁποῖον θά προετοιμασθῇ ἐν σχεδίῳ ὑπό Πανορθοδόξου Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς μίαν ἑβδομάδα πρό τῆς συγκλήσεως αὐτῆς, τῇ ἐγκρίσει τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καί

3. Ἐκτός τῆς ἐνάρξεως καί τῆς λήξεως τῆς Συνόδου, πᾶσαι αἱ ἄλλαι συνεδρίαι διεξάγονται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν.

Ἄρθρον 9- Διεξαγωγή τῶν συζητήσεων

1. Αἱ συζητήσεις διεξάγονται εἰς τάς ἐπισήμους γλώσσας τῆς Συνόδου, ἤτοι τήν ἑλληνικήν, τήν ρωσσικήν, τήν γαλλικήν καί τήν ἀγγλικήν γλῶσσαν, ὡς ἐπίσης

καί εἰς τήν ἀραβικήν, ὡς γλῶσσαν ἐργασίας, καλύπτονται δέ ὑπό συστήματος ταυτοχρόνου διερμηνείας.

2. Τά θέματα συζητοῦνται κατά τήν σειράν αὐτῶν εἰς τήν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Συνόδου, αἱ δέ συζητήσεις περιορίζονται αὐστηρῶς εἰς μόνον τό ὁριζόμενον διά τήν συγκεκριμένην συνεδρίαν θέμα.

3. Ἀπαγορεύεται οἱαδήποτε ἐκτός θέματος παρέμβασις, ἀφαιρουμένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ ὁμιλοῦντος, ἐκτός ἐάν αὐτή ἀναφέρεται ἠτιολογημένως εἰς *διαδικαστικόν ἤ προσωπικόν* ζήτημα, διό καί, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ ζητῶν τόν λόγον ὀφείλει νά ἀναγράφῃ τήν παραβιαζομένην διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 10- Συμμετοχή τῶν μελῶν εἰς τάς συζητήσεις

Ὁ λόγος εἰς τάς ἐργασίας τῆς Συνόδου εἶναι ἐλεύθερος, ἀλλ' ὅμως οὐδείς δύναται νά ὁμιλήσῃ πρίν ἤ ζητήσῃ καί λάβῃ τήν ἔγκρισιν τοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου.

1. Ἡ ὑπό τινος τῶν μελῶν τῆς Συνόδου δήλωσις τῆς ἐπιθυμίας διά τήν συμμετοχήν εἰς τήν συζήτησιν τοῦ θέματος γίνεται διά ἐπιδόσεως γραπτοῦ σημειώματος πρός τό ἁρμόδιον μέλος τῆς Γραμματείας τῆς Συνόδου, τό ὁποῖον τηρεῖ τόν κατάλογον προτεραιότητος τῶν δηλωσάντων ἐπιθυμίαν νά ὁμιλήσουν καί τόν παραδίδει εἰς τόν Πρόεδρον τῆς Συνόδου.

2. Ἡ χρονική διάρκεια τῆς παρεμβάσεως τοῦ ὁμιλητοῦ εἰς τήν συζήτησιν δέν δύναται νά ὑπερβῇ τά δέκα (10') λεπτά τῆς ὥρας, εἰς δέ τήν τυχόν δευτερολογίαν, ἄν ζητηθοῦν ἐξηγήσεις ἤ ἄν κριθῇ ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἤ χρήσιμος ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Συνόδου, δέν δύναται νά ὑπερβῇ τά πέντε (5') λεπτά τῆς ὥρας. Οἱ Προκαθήμενοι τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἔχουν εἰς τήν διάθεσίν των διπλάσιον χρόνον ἀγορεύσεως.

3. Δέν ἐπιτρέπονται ἄσχετοι διαλογικαί ἀντιπαραθέσεις ἤ προσωπικαί διενέξεις μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Συνόδου, διότι εἶναι ὄχι μόνον ξέναι, ἀλλά καί ἀντίθετοι πρός τήν ἀποστολήν αὐτῆς.

Ἄρθρον 11-Τροπολογίαι εἰς τά κείμενα

Αἱ κατά τάς συζητήσεις ἑκάστου θέματος διατυπούμεναι προτάσεις τροπολογιῶν, διορθώσεων ἤ προσθηκῶν εἰς τά ὁμοφώνως ἐγκριθέντα κείμενα ὑπό Προσυνοδικῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων καί τῶν Συνάξεων τῶν Προκαθημένων ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὡς ἐπίσης καί τό Μήνυμα τῆς Συνόδου,

1. ὑποβάλλονται εἰς τήν Γραμματείαν τῆς Συνόδου διά νά παρουσιασθοῦν ὑπό τοῦ Προέδρου εἰς τήν Ὁλομέλειαν τῆς Συνόδου, ὑπό τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί νά καταστῇ ἐπίσημος συνοδική ἀπόφασις, καί

2. ἡ ἔγκρισις τῶν τροπολογιῶν, μετά τήν ὁλοκλήρωσιν τῆς συζητήσεως αὐτῶν, ἐκφράζεται, κατά τά πανορθοδόξως καθιερωμένα, διά τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοφωνίας τῶν ἀντιπροσωπειῶν πασῶν τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Τοῦτο σημαίνει ὅτι αἱ μή ὁμοφώνως ἀποδεκταί γενόμεναι τροπολογίαι δέν ἐγκρίνονται.

Ἄρθρον 12- Ψηφοφορία καί ἔγκρισις τῶν κειμένων

Ἡ ψηφοφορία ἐπί τῶν συζητηθέντων καί ἀναθεωρηθέντων ὑπό τῆς Συνόδου κειμένων ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως,

1. συνδέεται πρός τάς αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας καί ὄχι πρός τά καθ' ἕκαστον μέλη τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ ἀντιπροσωπειῶν αὐτῶν, συμφώνως πρός τήν ὁμόφωνον σχετικήν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν,

2. ἡ κατά Ἐκκλησίας καί ὄχι κατά τά μέλη αὐτῶν ψῆφισις ἐν τῇ Συνόδῳ τῶν κειμένων δέν ἀποκλείει τήν ἀρνητικήν θέσιν ἑνός ἤ καί πλειόνων ἀρχιερέων μιᾶς ἀντιπροσωπείας αὐτοκεφάλου τινός Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπί τῶν γενομένων τροπολογιῶν ἤ καί ἐπί ἑνός κειμένου γενικώτερον, ἡ διαφωνία τῶν ὁποίων καταχωρίζεται εἰς τά Πρακτικά τῆς Συνόδου, καί

3. ἡ ἀξιολόγησις τῶν διαφωνιῶν αὐτῶν εἶναι πλέον ἐσωτερικόν ζήτημα τῆς εἰς ἥν ἀνήκουν αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δύναται νά ὑποστηρίξῃ τήν θετικήν ψῆφον αὐτῆς ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἐσωτερικῆς πλειονοψηφίας, ἐκφράζεται δέ ὑπό τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς, διό καί δέον ὅπως προβλεφθῇ εἰς αὐτήν ὁ ἀναγκαῖος χῶρος καί χρόνος δι' ἐσωτερικήν συζήτησιν ἐπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 13- Ἀποδοχή καί ὑπογραφή τῶν κειμένων

Τά ὁμοφώνως ἀποδεκτά γενόμενα κείμενα ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου ἐκδίδονται εἰς τάς τέσσαρας ἐπισήμους γλώσσας καί ἔχουν τό αὐτό κῦρος:

1. μονογραφοῦνται ὑπό πάντων τῶν Προκαθημένων τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς πάσας τάς σελίδας αὐτῶν καί εἰς πάσας τάς ἐπισήμους γλώσσας τῆς Συνόδου, ὑπογράφονται δέ ἐν τέλει ὑπό τοῦ Προέδρου καί πάντων τῶν μελῶν τῆς Συνόδου.

2. αἱ ὑπογραφεῖσαι συνοδικαί ἀποφάσεις, ὡς καί τό *Μήνυμα* τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου, ἀποστέλλονται διά Πατριαρχικῶν Γραμμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τούς Προκαθημένους τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, οἵτινες καί κοινοποιοῦν αὐτά εἰς τάς Ἐκκλησίας αὐτῶν ἀντιστοίχως, ἔχουν δέ πανορθόδοξον κῦρος.

Ἄρθρον 14- Συμμετοχή Παρατηρητῶν

Παρατηρηταί ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἤ Ὁμολογιῶν, ὡς ἐπίσης στελέχη ἄλλων χριστιανικῶν ὀργανώσεων, παρίστανται εἰς τήν ἔναρξιν καί τήν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, ἄνευ δικαιώματος λόγου ἤ ψήφου.

Ἄρθρον 15- Δημοσίευσις τῶν Πρακτικῶν

Τά *Πρακτικά* τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου θά ἀπομαγνητοφωνηθοῦν καί θά τύχουν τῆς καθιερωμένης ἐπεξεργασίας, τῇ μερίμνῃ τῆς ἐπί τῶν *Πρακτικῶν* εἰδικῆς Πανορθοδόξου Ἐπιτροπῆς τῆς Γραμματείας τῆς Συνόδου, ὁρισθείσης τῇ ἀποφάσει τῶν Προκαθημένων πασῶν τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, διά νά δημοσιευθοῦν εἰς τάς ἐπισήμους γλώσσας καί νά ἀποσταλοῦν εἰς πάσας τάς αὐτοκεφάλους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 16- Μέσα Ἐνημερώσεως

1. Τῇ ἀποφάσει τοῦ Προέδρου καί τῇ συναινέσει τῶν ἄλλων Προκαθημένων

τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συγκροτεῖται μία δεκατετραμελής Συνοδική Ἐπιτροπή, δι᾽ ἑνός μέλους ἐξ ἑκάστης αὐτοκεφάλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπικουρουμένη ὑπό καταλλήλων εἰδικῶν συμβούλων, διά τήν τακτικήν ἐνημέρωσιν τῶν Μέσων Μαζικῆς Ἐνημερώσεως περί τῆς πορείας τῆς Συνόδου, καί

2. Οἱ δεόντως διαπεπιστευμένοι δημοσιογράφοι ὑπό τῆς Γραμματείας ἐπί τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου παρίστανται μόνον εἰς τήν ἔναρξιν καί εἰς τήν λῆξιν τῆς Συνόδου.

Σαμπεζύ, 27 Ἰανουαρίου 2016

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος, Πρόεδρος
† ὁ Μητροπολίτης Γέρων Λεοντοπόλεως Γαβριήλ
(ἐκ προσώπου τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Θεοδώρου Β')
† ὁ Μητροπολίτης Ἰσαάκ
(ἐκ προσώπου τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Ἰωάννου Γ')
† ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης Ἀρίσταρχος
(ἐκ προσώπου τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου Γ')
† ὁ Μόσχας Κύριλλος
† ὁ Σερβίας Εἰρηναῖος
† ὁ Ρουμανίας Δανιήλ
† ὁ Βουλγαρίας Νεόφυτος
† ὁ Γεωργίας Ἠλίας Β'
† ὁ Νέας Ἰουστινιανῆς καί πάσης Κύπρου Χρυσόστομος Β'
† ὁ Μητροπολίτης Ἠλείας Γερμανός
(ἐκ προσώπου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Ἱερωνύμου Β')
† ὁ Ἐπίσκοπος Σιεματίτσε Γεώργιος
(ἐκ προσώπου τοῦ Μητροπολίτου Βαρσοβίας καί πάσης Πολωνίας Σάββα)
† ὁ Τιράννων καί πάσης Ἀλβανίας Ἀναστάσιος
† ὁ Πρέσωφ καί πάσης Τσεχίας καί Σλοβακίας Ραστισλάβ